

POSTANOWIENIE

Dnia 17 kwietnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Oktawian Nawrot

w sprawie z odwołania H. B.

przeciwko Dyrektorowi Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Warszawie

o wysokość emerytury i o wysokość renty inwalidzkiej,

w przedmiocie wniosku o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego Roberta Stefanickiego od rozpoznania sprawy toczącej się przed Sądem Najwyższym pod sygn. I USK 414/23,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 18 kwietnia 2024 r.

wniosku ubezpieczonego o reasumpcję postanowienia z 13 marca 2024 r. w trybie art. 359 § 1 k.p.c.,

oddala wniosek.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 13 marca 2024 r. Sąd Najwyższy stwierdził, że czynność w postaci wydania w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego w dniu 16 stycznia 2024 r. postanowienia w sprawie I USK 414/23 została dokonana w warunkach braku wniosku ubezpieczonego i nie wywołuje skutków prawnych oraz oddalił wniosek ubezpieczonego o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego Roberta Stefanickiego od rozpoznania sprawy I USK 414/23.

Pismem z 5 kwietnia 2022 r. (data prezentaty Sądu Najwyższego) pełnomocnik ubezpieczonego wniósł w trybie art. 359 § 1 k.p.c. o uchylenie w całości postanowienia Sądu Najwyższego z 13 marca 2024 r., I NWW 438/23, z uwagi na istotne okoliczności sprawy w postaci braku kompetencji do rozpoznania wniosku przez Izbę Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych oraz prawomocność postanowienia z 16 stycznia 2024 r., I USK 414/23, w przedmiocie wyłączenia od rozpoznania sędziego Sądu Najwyższego Roberta Stefanickiego.

W uzasadnieniu wskazano, że wniosek o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego Roberta Stefanickiego wystosowany został do Sądu Najwyższego Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, zaś postanowienie z 29 lutego 2024 r. wydane zostało przez Sąd Najwyższy. Następnie wskazano, że reasumpcja postanowienia oddalającego wniosek o wyłączenie sędziego jest uzasadniona z uwagi konieczność zapewnienia stronie prawa do rozpatrzenia sprawy przez sąd prawidłowo obsadzony. O braku prawidłowej obsady sądu w opinii wnioskodawcy świadczą przytoczone w uzasadnieniu orzecznictwo zarówno sądów polskich, jak i trybunałów międzynarodowych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 359 § 1 k.p.c. postanowienia niekończące postępowania w sprawie mogą być uchylane i zmieniane wskutek zmiany okoliczności sprawy, chociażby były zaskarżone, a nawet prawomocne.

Z powyższego jednoznacznie wynika, że wyłączną podstawą do uchylenia i zmiany postanowienia w sprawie incydentalnej jest zmiana okoliczności sprawy. W doktrynie podkreśla się przy tym, że chodzi o obiektywną zmianę okoliczności, wywołaną przyczyną zewnętrzną. Zmiana ta może przy tym dotyczyć tak podstawy faktycznej, jak i prawnej postanowienia (zob. postanowienie Naczelnego Sądu Administracyjnego z 26 lipca 2001 r., II SAB 57/98). Konsekwentnie za zmianę okoliczności sprawy nie może być uznana odmienna ocena dotychczas istniejących okoliczności, w tym odmienny pogląd sądu (zob. A. Gałas, *Komentarz do art. 359 k.p.c.*, (w:) T. Szanciło (red.), *Kodeks postępowania cywilnego*, T. I, *Komentarz*, Art. 1-505³⁹, Warszawa 2019, s. 1171; M. Manowska, *Komentarz do art. 359 k.p.c.*, (w:) M. Manowska (red.), *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz*, T. I, Art. 1-477¹⁶, Warszawa 2021, s. 1083-1084). Zakres zastosowania wskazanego przepisu obejmuje więc jedynie te przypadki, w których po wydaniu postanowienia dochodzi do zmiany okoliczności, które stanowiły podstawę rozstrzygnięcia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 23 listopada 2011 r., IV CZ 97/11).

Przenosząc powyższe rozważania na realia rozpoznawanej sprawy należy wskazać, że pełnomocnik ubezpieczonego wniósł w trybie art. 359 § 1 k.p.c. o reasumpcję postanowienia z 13 marca 2024 r., którym Sąd Najwyższy oddalił wniosek o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego Roberta Stefanickiego od orzekania w sprawie I USK 414/23. W uzasadnieniu wniosku o reasumpcję pełnomocnik ubezpieczonego nie przedstawił jednak żadnych okoliczności odnoszących się do podstawy faktycznej lub prawnej postanowienia Sądu Najwyższego z 13 marca 2024 r. wskazujących na ich zmianę i ograniczył się jedynie do ponownego przytoczenia orzeczeń sądów krajowych oraz trybunałów międzynarodowych, wydanych przed datą 13 marca 2024 r. Orzeczenia te przytoczone bowiem zostały we wniosku o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego Roberta Stefanickiego z 16 listopada 2024 r., który został rozpoznany w objętym wnioskiem o reasumpcję postanowieniu z 13 marca 2024 r.

Jak wskazano wyżej, art. 359 § 1 k.p.c. dopuszcza zmianę postanowienia niekończącego postępowania w sprawie w razie zmiany tych okoliczności, które stanowiły podstawę rozstrzygnięcia, czyli zdecydowały o treści postanowienia. Pełnomocnik ubezpieczonego nie wykazał, że okoliczności, które stanowiły podstawę postanowienia z 13 marca 2024 r. uległy zmianie, a tym samym nie sposób uznać, że w sprawie znajduje zastosowanie art. 359 § 1 k.p.c.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy na podstawie art. 359 § 1 k.p.c. a *contrario* w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. orzekł jak w sentencji.

[SOP]

[ms]